

Wie meer wil weten...

Op de **website** (www.nbb.be) van de Bank staat heel wat algemene, economische en financiële informatie, de gegevensbank van de Balanscentrale, enz.

Het **Museum van de Nationale Bank**

(www.nbbmuseum.be), in hartje Brussel, biedt een mooi overzicht van de geschiedenis van het geld en illustreert de belangrijkste economische begrippen.

Warmoesberg 57
1000 Brussel
ledere werkdag van 09u00 tot 17u00
(+32 2 221 22 06)

32 2 221 21 11   INFO@NBB.BE

Nationale Bank van België n.v.
de Berlaumontlaan 14 BE-1000 Brussel www.nbb.be
Ondernemingsnummer: 0203.201.340 RPR Brussel

Wie zijn wij ?

De Nationale Bank van België

Bankbiljetten in omloop brengen, het monetair beleid ten uitvoer leggen, en het toezicht op banken en verzekeringen zijn de voornaamste taken van elke centrale bank.

De Nationale Bank van België is de centrale bank van ons land. Sinds de lancering van de euro maakt ze, samen met de Europese Centrale Bank en alle andere centrale banken van de landen die de euro hebben ingevoerd, deel uit van het Eurosysteem.

De Nationale Bank verleent ook diensten aan het publiek, aan de ondernemingen, aan de financiële sector en aan de Staat. Oude of beschadigde biljetten worden aan de loketten van de Nationale Bank omgeruild en op haar website www.nbb.be kunnen statistieken en tal van economische gegevens en studies worden geraadpleegd en jaarrekeningen neergelegd of opgevraagd.

Opgelet: de Nationale Bank is geen commerciële bank: particulieren of ondernemingen kunnen er geen rekening openen, lening aangaan of vreemde valuta's aankopen.

Biljetten en munten in omloop brengen

Bankbiljetten zijn het meest bekende product van de Nationale Bank. Als lid van het Eurosysteem brengt de Nationale Bank van België de biljetten in omloop; voor rekening van de Staat doet zij dat ook voor de munten, die ze evenwel niet zelf slaat. De Nationale Bank beschikt over een eigen drukkerij, waar ze een deel van de in België en in het eurogebied uitgegeven eurobiljetten kan produceren.

Het is niet de Nationale Bank die beslist hoeveel munten en biljetten er worden in omloop gebracht. Dat hangt af van de opvragingen van het publiek.

Monetair beleid: de waarde van het geld vrijwaren

Prijstabiliteit draagt bij tot een duurzame economische groei en tot het scheppen van arbeidsplaatsen. Als het algemene prijsniveau overdreven schommelt, kunnen ondernemingen moeilijk toekomstplannen maken, gaan ze minder investeren en worden er minder banen gecreëerd. Het consumentenvertrouwen wankelt.

Iedere centrale bank streeft ernaar de waarde van het geld te vrijwaren door zowel een algemene stijging als een algemene daling van de prijzen (resp. inflatie en deflatie) te vermijden. In het eurogebied komt deze doelstelling van prijsstabiliteit overeen met een stijging van iets minder dan 2 % per jaar.

Het is via de monetairbeleidsvoering dat de centrale bank haar doelstelling van prijsstabiliteit nastreeft. De centrale bank oefent echter geen rechtstreekse invloed uit op de prijzen, maar veeleer op de rentetarieven (de kosten waartegen men geld kan lenen).

Om onder meer aan de vraag naar biljetten van het publiek te kunnen voldoen, moeten de commerciële banken bij de centrale bank lenen. Door haar rentetarieven aan te passen, zet deze laatste de commerciële banken ertoe aan deze wijzigingen ook aan hun eigen klanten door te berekenen.

Als er gevaar voor inflatie dreigt, trekt de centrale bank haar rentetarieven op: dit zet een rem op de groei van de kredietverstrekking (die duurder wordt), van de geldhoeveelheid en van de vraag naar goederen en diensten, en stuit uiteindelijk de stijging van de prijzen. Is er daarentegen gevaar voor deflatie, dan zal de centrale bank net andersom reageren.

Voor een inschatting van de risico's die de prijsstabiliteit bedreigen, kan de centrale bank zich baseren op de groei van de geldhoeveelheid en op andere economische indicatoren (wisselkoers, lonen, enz.) die informatie verstrekken over het toekomstig prijsverloop.

Wat is de geldhoeveelheid?

Biljetten en munten ('chartaal' geld) vormen slechts een klein deel van het in omloop zijnde geld: de deposito's bij de commerciële banken ('giraal' geld) maken er het grootste deel van uit. De centrale bank produceert het chartaal geld, maar het zijn de commerciële banken die het giraal geld scheppen door het verstrekken van leningen. Het geheel vormt de zogeheten geldhoeveelheid. Een sterke toename van deze geldhoeveelheid wijst op een inflatierisico.

Financiële stabiliteit

Naast monetaire stabiliteit vormt de handhaving van een efficiënt en betrouwbaar financieel stelsel voor iedere moderne centrale bank een belangrijke doelstelling. De financiële crisis heeft de noodzaak aangetoond om de organisatie van het toezicht op de financiële sector te verbeteren.

In België berust deze organisatie op een 'twee-pijler'-systeem:

- het toezicht op banken, verzekeringsmaatschappijen en andere financiële instellingen, dat toevertrouwd is aan de Nationale Bank.
- het toezicht op de financiële markten en de consumentenbescherming, die onder de bevoegdheid vallen van de Autoriteit Financiële Diensten en Markten (FSMA).

De Nationale Bank is dus verantwoordelijk voor het toezicht op individuele financiële instellingen, het zogeheten microprudentieel toezicht, alsook voor het macroprudentieel toezicht, dat wil zeggen het toezicht op de goede werking van het financieel stelsel als geheel.

Sinds november 2014 is het Gemeenschappelijk Toezichtmechanisme (SSM) van start gegaan, waarbij de ECB bevoegd is voor het toezicht op de grootste banken in Europa.

De Economische en Monetaire Unie

Sinds 1 januari 1999 maakt de Nationale Bank deel uit van het Europees Stelsel van Centrale Banken.

Dit Stelsel bestaat uit de Europese Centrale Bank, die in Frankfurt gevestigd is, en de centrale banken van de lidstaten van de Europese Unie. Van die lidstaten besloten België, Cyprus, Duitsland, Estland, Frankrijk, Finland, Ierland, Griekenland, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Slovenië, Slowakije en Spanje één en dezelfde munt te gebruiken, de euro; ze vormen het zogeheten eurogebied. Samen met de ECB vormen de nationale centrale banken van het eurogebied het Eurosysteem, dat het gezamenlijk monetair beleid ten uitvoer legt.

Wie neemt de beslissingen ?

Het Eurosysteem wordt geleid door de Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank. Deze Raad, waarin de zes directieleden van de ECB en de gouverneurs van de centrale banken van het eurogebied zitting hebben, neemt de monetairbeleidsbeslissingen (bv. het wijzigen van de rente). Ieder lid van deze Raad, en dus ook de gouverneur van de Nationale Bank van België, beschikt bij het nemen van die beslissingen over één stem.

Net zoals de andere centrale banken van het eurogebied is de Nationale Bank van België betrokken bij de voorbereiding van de zittingen van de Raad en neemt ze deel aan de uitvoering van de besluiten ervan.

De Nationale Bank voert daarnaast nog andere taken uit waarvoor ze volledig autonoom is.

Het leidinggevend orgaan van de Nationale Bank is het Directiecomité. De leden ervan worden door de koning benoemd; de gouverneur zit het Directiecomité voor.

Regelmatig wisselen het Directiecomité en de regenten informatie uit over de economische en financiële situatie van ons land (de regenten vertegenwoordigen de economische geledingen van ons land: werkgevers, vakbonden, middenstand...).

Economische informatie voor een beter begrip en een beter bestuur

In het vlak van economie en financiën is informatie van vitaal belang.

De Nationale Bank wijdt er een groot deel van haar activiteit aan.

De Nationale Bank beheert een Balanscentrale die ieder jaar meer dan 400 000 jaarrekeningen van in België gevestigde ondernemingen verzamelt. Wie de gezondheidstoestand van een onderneming of een economische sector wil evalueren, kan online een kopie van de jaarrekening verkrijgen.

De Nationale bank beheert ook een Centrale voor kredieten aan particulieren die het mogelijk maakt het gevaar voor een te grote schuldenlast van de gezinnen in ons land te evalueren. De instellingen die leningen toestaan zijn verplicht de Centrale te raadplegen alvorens ze een nieuwe lening mogen verstrekken. Bijna 6.300.000 geregistreerde personen kunnen hun dossier inzien en eventuele fouten laten rechtzetten. De Centrale voor kredieten aan ondernemingen centraliseert gegevens over aan ondernemingen verstrekte kredieten. Anderszijds stelt de Nationale Bank statistieken op en voert

studies uit die het mogelijk maken de economie van dit land beter te begrijpen.

Bovendien ondervraagt de Bank iedere maand 6 000 ondernemingen over hun activiteiten en hun verwachtingen inzake orderboekjes, indienstnemeningen, enz. Dit is een belangrijke bron voor de studie van de economische vooruitzichten van het land.

Aan de hand van al deze informatie worden analyses gemaakt en statistieken opgesteld die de Nationale Bank in haar Economisch Tijdschrift, in haar Statistisch Tijdschrift en op haar website publiceert. De Bank publiceert ook een jaarlijks Verslag over de economische en financiële toestand van ons land.

Diensten verleend aan de Staat, de ondernemingen en het publiek

Naast haar twee hoofdtaken – enerzijds, het in omloop brengen van geld en het vrijwaren van de waarde ervan en, anderzijds, het waarborgen van de stabiliteit en de vlotte werking van de financiële sector – verleent de Nationale Bank tal van diensten aan de Staat, de ondernemingen, de banken en het publiek.

De banken kunnen in de Bank bankbiljetten ophalen of deponeren. Zo belandt een biljet gemiddeld om de drie maanden opnieuw bij de Bank. De kwaliteit ervan wordt grondig gecontroleerd: vuile en beschadigde biljetten worden vernietigd en vervangen.

De meeste betalingen gebeuren vandaag elektronisch of via overschrijvingen. Daarbij zijn doorgaans twee banken betrokken: de bank van de betaler en de bank van de ontvanger.

Bij al deze betalingen fungeert de Nationale Bank als tussenpersoon en beheert zij de betalingssystemen.

Staatsleningen worden bij de Nationale Bank op rekeningen geboekt die op geautomatiseerde wijze worden beheerd. Ze zijn voortaan gedematerialiseerd. Op de Beurs treedt zij op voor rekening van de Staat, zodat de particulieren overheidsleningen kunnen kopen en verkopen tegen voorwaarden vergelijkbaar met die op de markt voor professionele beleggers.

De Nationale Bank verleent een aantal diensten aan het publiek, bijvoorbeeld het omwisselen van bankbiljetten of de Centrale voor kredieten aan particulieren.

Aan de loketten van de Nationale Bank, kunnen zonder beperking in de tijd, alle biljetten worden omgeruild die zij na 1944 heeft uitgegeven (minimaal 100 frank). Bovendien analyseren specialisten van de Bank gratis ernstig beschadigde of verbrande biljetten om te achterhalen hoeveel ze oorspronkelijk waard waren.